

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/95/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214208887
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2214208887.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Tomáš Kušnir, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: Z. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom H.. D. XX.X/XX, N. Z., o zaplatenie 1.857,30 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 14C/347/2014-78 zo dňa 24. júna 2016, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.
- II. Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil apl. § 100, § 101, § 103, § 111, § 524 ods. 1, § 39, § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) a § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, § 2, § 4 ods. 1, 2, 4 z. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Skutkovo rozsudok odôvodnil tým, že nárok žalobcu je premlčaný. Podľa zmluvy o splátkovom úvere bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 2.323,57 eura, ktorý mal splácať v mesačných splátkach vo výške 54,10 eura vždy k 17.dňu v mesiaci. Žalobca si v tomto konaní uplatnil zostatok nesplateného úveru vo výške 1.857,30 eura, ktorý vypočítal tak, že z poskytnutého úveru 2.323,57 eura odpočítal 466,27 eura na istine. Neuviedol, pre ktorú omeškanú splátku došlo k zosplateniu pred postúpením pohľadávky. Súd však zistil, že v poradí so 14. splátkou splatnou dňa 17.11.2009 sa žalovaný dostal do omeškania, ktorú uhradil až 17.12.2009. Ďalej bol v omeškaní so 16. splátkou splatnou 17.1.2010 a počnúc 20. splátkou splatnou 17.5.2010 už nezaplatil žalovaný žiadne splátky. Súd z vyššie uvedeného dospel k záveru, že v danom prípade 3-ročná premlčacia doba uplynula dňa 18.5.2013, pričom žalobca návrh na súd podal až dňa 30.4.2014, teda po uplynutí premlčacej doby. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len OSP) tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadne trovy neuplatnila.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu z dôvodu, že rozhodnutie súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Na daný prípad súd nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby a na daný prípad bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), keďže ide o absolútny obchodno-právny vzťah. Na podporu svojich tvrdení poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 2MCdo 3/2011 zo dňa 28.04.2011, sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013, aj sp. zn. 7MCdo 9/2014, na rozhodnutia KS v Trnave sp. zn. 25Co 34/2015 zo dňa

09.11.2015, sp. zn. 23Co 640/2015 zo dňa 13.01.2016, sp. zn. 25Co 132/2015 zo dňa 29.02.2016 a ďalšie. Žalobca zastáva názor, že z § 392 ods. 2 ObZ vyplýva, že pri práve na čiastkové plnenie plynie premlčacia doba pre každé čiastkové plnenie samostatne. Ak sa pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku stane splatný celý záväzok plynie premlčacia doba od splatnosti nesplneného záväzku. Teda v prípade, ak bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru pre nesplnenie niektorého čiastkového záväzku (čo v tomto konaní preukázané nebolo), premlčacia doba plynie od tohto vyhlásenia, inak pre každé čiastkové plnenie samostatne. Súd nesprávne vyhodnotil začiatok plynutia premlčacej doby a nemožno sa stotožniť s právnym posúdením, v zmysle ktorého premlčacia doba začala plynúť najneskôr od 18.05.2010 (teda dňom nasledujúcim po dni prvej neuhradenej splátky úveru žalovaným). Nárok uplatnený žalobou si právny predchodca žalobcu a rovnako tak ani po postúpení žalobca nemohol na súde uplatniť, nakoľko tento vznikol až splatnosťou záväzku žalovaného (t. j. uplynutím doby splatností jednotlivých splátok úveru). Uvedený názor vyplýva aj zo súdnej praxe, rozhodnutia NS SR zo dňa 31.07.2008, sp. zn. 4Cdo/146/2008. K vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru nepristúpil ani žalobca po postúpení pohľadávky. Vzhľadom k uvedenému považuje za nesporné, že v takom prípade plynie premlčacia doba v zmysle § 392 ods. 2 ObZ pre každú splátku samostatne. Žalobca si v konaní uplatnil zostatok istiny vyčíslený vo výške 1.857.30 eura. Uvedený zostatok istiny je tvorený jednotlivými neuhradenými splátkami úveru. Neuhradené splátky úveru, ktoré tvoria predmet tohto konania teda sú: alikvótna časť splátky splatnej dňa 17.09.2011 vo výške 33,45 eura, splátky úveru splatné od 17.10.2011 do konečnej splatnosti úveru 17.08.2014 v počte 35 a celkovej výške 1.823,85 eura (35 x 52,11 eura). Vzhľadom k vyššie uvedenému má žalobca za to, že súd vec nesprávne právne posúdil, nakoľko v konaní nebolo vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru preukázané (a zároveň ani žiadnou zo strán sporu tvrdené), medzi zmluvnými stranami bolo dohodnuté plnenie v splátkach, pričom v zmysle § 392 ods. 2 ObZ plynie premlčacia doba pre každú splátku samostatne. V danom prípade ide o obchodno-záväzkový právny vzťah a na tento je potrebné aplikovať ustanovenia ObZ bez ohľadu na to, že jednou zo zmluvných strán je spotrebiteľ. Aj v prípade pripustenia, že na uvedený záväzkový vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia OZ, čo však žalobca nepripúšťa, je z § 101 OZ nesporné, že ak v ďalších ustanoveniach nie je uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Na toto ustanovenie nadväzuje § 103 OZ, ktoré stanovuje, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu v zmysle ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil právo na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Na výzvu súdu, aby sa žalobca vyjadrila k použitiu § 92 ods. 8 Zákona o bankách žalobca sa vyjadril tak, že tvrdí, že žalovaný bol zo strany spoločnosti Tatra banka, a.s. pred postúpením pohľadávky vyzvaný na úhradu omeškaných splátok a v čase uskutočnenia tejto výzvy bol zároveň v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Keďže tieto skutkové tvrdenia neboli žalovaným popreté, v zmysle § 151 ods. 1 CSP ich je potrebné považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia. Ustanovenie § 92 ods. 8 Zákona o bankách nemožno podľa jeho názoru spájať s aktívnou legitimitáciou žalobu ako postupníka pohľadávky. Zo systematického zaradenia tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávky, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Aj podľa dôvodovej správy bol hlavným účelom predmetného ustanovenia prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Zastáva názor, že aj prípadné porušenie povinnosti vyplývajúcej z § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nemožno spojiť s občianskoprávnym následkom neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, keďže norma obsiahnutá v § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nezakladá občianskoprávnú povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, v tomto prípade žalovanej, ale administratívnu zodpovednosť postihnuteľnú Národnou bankou Slovenska podľa § 50 ods. 1 Zákona o bankách. V tejto súvislosti tiež poukázal na názor doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD., LL.M., publikovanom v časopise Súkromné právo č. 1/2015. Poukázal na uznesenie KS v Prešove zo dňa 02.05.2017 sp. zn. 9Co/20/2016 a obdobný názor bol vyslovený aj v uznesení KS v Prešove zo dňa 02.05.2017 sp. zn. 5Co/122/2016, uznesení KS v Prešove zo dňa 02.05.2017 sp. zn. 9 Co 15/2016 a uznesení KS v Prešove zo dňa 02.05.2017 zo dňa 02.05.2017 sp. zn. 5Co 398/2015. Z uvedeného vyplýva, že splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách, nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené

len sankcie vyplývajúce zo Zákona o bankách. S nedoručením tejto výzvy teda nemôže byť spojená sankcia v podobe neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok, ale len sankcie vyplývajúce zo Zákona o bankách, konkrétne zodpovednosť banky v zmysle § 50 ods. 1 Zákona o bankách. Predložil tiež súdu platobnú históriu úveru, z ktorej vyplýva, že posledná úhrada titulom úveru bola žalovaným vykonaná dňa 17.04.2010 a k postúpeniu pohľadávky došlo až ku ňu 19.11.2013, teda súčet všetkých omeškaní žalovaného so splnením čo len časti toho istého záväzku voči banke presiahol jeden rok. Vzhľadom k dikcii § 92 ods. 8 Zákona o bankách s poukazom na to, že omeškanie žalovaného trvalo nepochybne viac ako rok, zastáva žalobca názor, že postupca by konal v súlade § 92 ods. 8 Zákona o bankách aj v takom prípade, ak by písomnú výzvu žalovanému nezasielal. Ďalej uviedol, že svoju aktívnu legitímáciu preukázal predloženým oznámením o postúpení pohľadávky zo strany postupcu, ako aj zmluvou o postúpení pohľadávok spolu s príslušnou časťou prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok. Preto navrhol, aby súd rozsudok v napadnutej časti v zmysle § 388 CSP zmenil tak, že žalobe vyhovie a žalobcovi prizná nárok na náhradu trov konania.

4. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), účinného od 01.07.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario a dospel k záveru, že odvolaniu nemožno priznať úspech.

6. Predmetom nároku žalobcu bolo zaplatenie sumy 1.857,30 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 20.11.2013 do zaplatenia, pričom žalobca nárok odvodzuje zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením z 08.09.2008 uzatvorenej medzi žalovaným a právnym predchodcom žalobcu spoločnosťou Tatra banka, a.s. Na základe zmluvy žalovaný čerpal úver vo výške 2.323,57 eura a mal vrátiť poskytnutý úver v 72 mesačných splátkach po 52,11 eura, s termínom konečnej splatnosti 6 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky.

7. Dňa 19.11.2013 medzi žalobcom ako postupníkom a Tatra bankou, a.s. ako postupcom bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok, predmetom ktorej bola i pohľadávka voči žalovanému. Listom zo dňa 26.11.2013 oznámila spoločnosť Tatra banka, a.s. žalovanému s označením podania: Vec - Oznámenie o ukončení zmluvného vzťahu a o postúpení pohľadávky, že peňažná pohľadávka Tatra banky, a.s. vo výške 2.099,45 eura vrátane príslušenstva, ktorá vznikla zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru, bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 19.11.2013 postúpená novému veriteľovi, spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o.

8. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

9. Z vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že spotrebiteľ ako slabšia strana v spore požíva právnu ochranu a hoci vo veci nenavrhol žiadne návrhy na dokazovanie, je na súde, či vykoná aj tie dôkazy ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Hoci napadnuté rozhodnutie bolo vyhlásené v čase platnosti a účinnosti OSP, nebolo tomu ani v tom čase inak. Preto i keď sa žalovaný k tvrdeniam žalobcu nevyjadril (bol zastúpený opatrovníkom pre konanie), nemožno tvrdiť, že tvrdenie žalobcu je tým pádom nesporné a preukázané.

10. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby boli všeobecné obchodné podmienky (ďalej len VOP), podľa ktorých čl. VI. veriteľ má právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť Úveru, t.j. má právo požadovať splatenie pohľadávky Veriteľa a Dlužník je povinný

pohľadávku Veriteľa zaplatiť aj pred dňom konečnej splatnosti, ak: b) existuje nedoplatok jednej splátky Úveru, trvajúci viac ako 3 mesiace alebo dvoch splátok Úveru.

11. Z oznámenia o ukončení zmluvného vzťahu a o postúpení pohľadávky zo dňa 26.11.2013 vyplýva, že veriteľ (Tatra banka, a.s.) oznámil žalovanému, že sumu vo výške 2.099,45 eura vrátane príslušenstva, ktorá vznikla zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 00-0000956794 v znení jej všetkých neskorších dodatkov bola na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 19.11.2013 postúpená novému veriteľovi spoločnosti EOS KSI Slovensko, s.r.o. Zásielka sa vrátila s poznámkou adresát neznámy.

12. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

13. Banka je v prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, po doručení výzvy dlžníkovi, za podmienok stanovených v zákone o bankách, alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť, v súlade so všeobecnými obchodnými podmienkami. Tatra banka, a.s. túto možnosť v danom prípade nevyužila a žalobcovi postúpila pohľadávku bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. aby zmluvný vzťah zanikol inak (výpoveďou, odstúpením). Pokiaľ ale nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou alebo odstúpením od zmluvy, nie je možné urobiť záver o tom, že by predmetný úver bol ku dňu postúpenia splatný. Splatnými do tej doby sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bol dlžník v omeškaní.

14. Podľa názoru odvolacieho súdu úpravou § 92 ods. 8 (predtým 7) mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník po stanovenú dobu napriek písomnej výzve banky v omeškaní. Uvedené ustanovenie by banku malo motivovať k tomu, aby podnikla určité kroky smerujúce k ukončeniu záväzkového vzťahu pri dlhodobom nesplácaní úveru dlžníkom a nemala by len počas celého trvania zmluvy každý mesiac pripisovať na účet dlžníka úroky, poplatky, úroky z omeškania a rôzne iné sankcie, aby sa dlh neustále zvyšoval. Takéto správanie banky nespĺňa požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa. V danom prípade Tatra banka, a.s. a žalovaný uzavreli zmluvu o úvere 08.09.2008, žalovanému bol poskytnutý úver 2.323,57 eura, ktorý sa zaviazal vrátiť v mesačných splátkach 52,11 eura s konečnou splatnosťou úveru do 6 rokov od splatnosti prvej anuitnej splátky. Napriek tomu, že žalovaný poslednú splátku vo výške 54,10 eura zaplatil 17.04.2010 a od uvedenej doby prestal úver splácať, banka nepodnikla žiadne kroky (resp. z obsahu spisového materiálu iné nevyplýva) k tomu, aby zisťovala, čo je príčinou nesplácania úveru v prípade žalovaného. Je pravdou, že je v záujme spotrebiteľa, dlžníka splácať dlžnú sumu v splátkach. Ak sa však dlžník dostane do nepriaznivej finančnej situácie a nie je schopný dlh splácať (viac ako 90 dní) je v jeho záujme, aby sa stal dlh splatným, pretože veriteľ má právo na zaplatenie úrokov len do splatnosti dlhu a následne má právo na zaplatenie len úrokov z omeškania. Z uvedeného dôvodu je možné uzavrieť, že banka svojím konaním požiadavku prístupu s odbornou starostlivosťou (ako to vyplýva zo zákona o ochrane spotrebiteľa) nenaplnila. Tiež je potrebné prihliadnuť k tomu, že ak by banka postupovala vo veci s odbornou starostlivosťou a pristúpila by buď k zosplateniu dlhu, alebo k ukončeniu záväzkového vzťahu medzi účastníkmi, začala by jej ako veriteľovi plynúť premičacia lehota na zaplatenie dlžnej sumy a kvôli právnej istote by sa domáhala svojich nárokov skôr a pohľadávka by tak neprímerane nenarástla. Takýmto (ne)konaním a následným postupovaním pohľadávky dochádza len k tomu, že postupník (nadobúdateľ pohľadávky) opätovne len navyšuje dlžnú

čiasťku a dochádza k neprimerane vysokému zadlžovaniu spotrebiteľa až v tak rozsahu, že to ohrozuje životie spotrebiteľa. Takýto postup bánk a nebankových spoločností nemôže požívať právnu ochranu, ide o výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. Napokon nie je v záujme spotrebiteľa, aby po uzavretí úverovej zmluvy s bankou táto kedykoľvek, počas trvania záväzkového vzťahu postupovala pohľadávku voči spotrebiteľovi tretej osobe, ktorá napríklad nepodlieha dozoru a dohľadu NBS. Takéto konanie banky by sa priečilo účelu a zmyslu zákona o bankách, keďže poskytovanie úverov a ich správa je špecifickou, osobitne právnym predpisom upravenou činnosťou.

15. Ustanovenie § 525 ods. 1 OZ zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takéto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo (§ 91 a nasl. cit. zákona). Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy s klientom, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom - postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom - postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 OZ bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Vzhľadom na uvedenú zákonnú výlukú ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. V zmysle citovaného ustanovenia tak predpokladom postupiteľnosti pohľadávky banky na inú osobu je, aby bol ohľadom tejto pohľadávky klient v omeškaní aspoň 90 dní a aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni už citované § 525 ods. 1 OZ. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané), potom jej „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 OZ, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi.

16. Z uvedeného potom vyplýva, že na rozpor postúpenia s § 525 OZ, ktoré má za následok absolútnu neplatnosť postúpenia, prihliada súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti. Ďalej z toho vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., bol postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle § 120 ods. 1 OSP (aktuálne § 132 ods. 1 CSP) tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupník, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta (dlžníka) písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. Na uvedenom nemení nič na tom, že žalovaný bol s niektorými splátkami v omeškaní viac ako rok.

17. V danom prípade zo zisteného skutkového stavu bolo zrejmé, že žalobca nepreukázal, že by v čase, kedy mala byť pohľadávka Tatra banky, a.s., voči žalovanému postúpená (19.11.2013) na žalobcu, boli podmienky postúpenia splnené. Možno síce považovať za preukázanú požiadavku 90-dňového omeškania (s časťou záväzku, keďže nedošlo zo strany Tatra banky a.s. k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti alebo vypovedaniu zmluvy), nebolo však preukázané, že by bol žalovaný aj písomne (porov. § 92 ods. 8 cit. zákona) vyzvaný na splnenie svojho záväzku zo zmluvy o úvere. Žalobca nepreukázal, že pohľadávka voči žalovanému bola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Preto argumentácia žalobcu neobstoí, keďže požiadavky, ktoré sú potrebné na platné postúpenie pohľadávky vyplývajú priamo zo zákona o bankách a vzhľadom i na postavenie spotrebiteľa ako slabšej strany sporu. Vyššie uvedený záver je prezentovaný vo viacerých rozhodnutiach tunajšieho súdu napr. 23 Co28/2016, 23 Co85/2016, ale aj napr. rozsudok KS v Prešove sp. zn. 4 Co145/2014 zo dňa 11.03.2015. Vzhľadom na uvedené bolo možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu legitímáciu na jej uplatňovanie, v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno a preto bol správny postup súdu prvej inštancie, ktorý žalobu v celom rozsahu zamietol.

18. Vzhľadom na uvedenú argumentáciu, preto vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedené odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. V odvolacom konaní plne úspešnému žalovanému vznikol nárok podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP na náhradu trov konania voči v odvolaní neúspešnému žalobcovi. Nakoľko mu však preukázateľne žiadne nevznikli s poukazom na čl. 4 CSP, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

20. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v odvolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).